

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

18 mars 2013

PROPOSITION DE LOI

**portant le délai de prescription
pour les crimes
non correctionnalisables à 20 ans**

(déposée par M. Charles Michel,
Mme Marie-Christine Marghem
et M. Philippe Goffin)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

18 maart 2013

WETSVOORSTEL

**houdende verlenging tot 20 jaar
van de verjaringstermijn
voor niet-correctionaliseerbare misdaden**

(ingedien door de heer Charles Michel,
mevrouw Marie-Christine Marghem
en de heer Philippe Goffin)

RÉSUMÉ

Les auteurs proposent de porter le délai de prescription pour les crimes non correctionnalisables de 15 à 20 ans. En cas d'actes interruptifs posés avant la fin du délai original, la durée maximale du délai de prescription pourra donc être de 40 ans.

Cette proposition de loi permettra notamment la poursuite de l'instruction et des devoirs d'enquête complémentaires dans l'affaire des tueries du Brabant afin de pouvoir traduire en justice les auteurs desdits crimes.

SAMENVATTING

De indieners stellen voor de verjaringstermijn voor niet-correctionaliseerbare misdaden op te trekken van 15 naar 20 jaar. Indien vóór het verstrijken van de oorspronkelijke termijn daden van stuiting plaatsvinden, zal de maximale verjaringstermijn dus 40 jaar kunnen bedragen.

Dit wetsvoorstel zal met name de mogelijkheid bieden in het dossier van de Bende van Nijvel het onderzoek voort te zetten en aanvullende onderzoeksdadens te stellen om de daders van die daden alsnog voor het gerecht te brengen.

N-VA	:	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	:	<i>Parti Socialiste</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
sp.a	:	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
Open Vld	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
VB	:	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
FDF	:	<i>Fédéralistes Démocrates Francophones</i>
LDD	:	<i>Lijst Dedecker</i>
MLD	:	<i>Mouvement pour la Liberté et la Démocratie</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>	<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>
DOC 53 0000/000: Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000: Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Questions et Réponses écrites	QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Séance plénière	PLEN: Plenum
COM: Réunion de commission	COM: Commissievergadering
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
Commandes: <i>Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be</i>	Bestellingen: <i>Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be</i>

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'affaire des tueries du Brabant wallon dans laquelle 28 personnes ont perdu la vie a profondément choqué la Belgique. Six juges d'instruction ont été successivement chargés d'instruire le dossier et d'appréhender les assassins. Les familles des victimes attendent toujours que la lumière soit faite et que justice soit rendue. Toutefois, ce dossier sera prescrit le 9 novembre 2015 si l'article 21 du titre préliminaire du Code de procédure pénale n'est pas modifié.

Comme l'a signalé l'avocat de plusieurs victimes, même si l'instruction menée par la juge d'instruction et ses enquêteurs pouvait parvenir à des résultats à moyen terme et que des auteurs présumés pussent être identifiés, inculpés et arrêtés, il serait toutefois impossible de mettre l'affaire en état et d'obtenir une décision définitive avant le 9 novembre 2015. À cet égard, faut-il rappeler que le dossier pénal compte plus d'un million de pages. En outre, des devoirs complémentaires pourraient être demandés. À cela s'ajoutent les comparutions en chambre du conseil et en chambre des mises en accusation ainsi que le règlement de la procédure.

Si des responsables étaient identifiés, les délais actuels de prescription ne permettraient donc pas de les condamner.

Les causes d'extinction de l'action publique et de l'action civile sont visées aux articles 20 et suivants du chapitre IV du titre préliminaire du Code de procédure pénale. Les délais de prescription sont fixés par l'article 21 comme suit:

- 10 ans pour les crimes;
- 5 ans pour les délits;
- 6 mois pour les contraventions;
- 15 ans pour les crimes non correctionnalisables;
- 15 ans pour une série d'infractions à caractère sexuel commises sur une personne âgée de moins de 18 ans;
- 10 ans pour les crimes correctionnalisés passibles de plus de 20 ans de réclusion;
- 1 an en cas de contraventionnalisation d'un délit.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De zaak van de Bende van Nijvel waarbij 28 mensen om het leven kwamen, heeft België diep geschokt. Zes onderzoeksrechters werden er achtereenvolgens mee belast het dossier te onderzoeken en de moordenaars te vatten. De families van de slachtoffers wachten er nog steeds op dat klaarheid wordt geschapen en dat recht wordt gedaan. Toch zal dat dossier op 9 november 2015 verjaren als artikel 21 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering niet wordt gewijzigd.

Ook al zou het onderzoek door de onderzoeksrechter en diens speurders op middellange termijn resultaten opleveren, en zelfs al zouden de vermoedelijke daders kunnen worden geïdentificeerd, aangeklaagd en gearresteerd, toch ware het, zoals de advocaat van verscheidene slachtoffers heeft aangestipt, onmogelijk de zaak vóór 9 november 2015 in gereedheid te brengen en te voldingen. Het strafdossier telt inmiddels namelijk meer dan een miljoen pagina's. Voorts zouden aanvullende onderzoeksverrichtingen kunnen worden gevergd. Daarbij komen nog de verschijningen voor de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling en de regeling van de rechtspleging.

Mochten de daders worden geïdentificeerd, dan zouden ze met de vigerende verjaringstermijnen niet kunnen worden veroordeeld.

De oorzaken van verval van de strafvordering en van de burgerlijke rechtsvordering worden bepaald bij de artikelen 20 en volgende van hoofdstuk IV van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering. Artikel 21 bepaalt de verjaringstermijnen als volgt:

- 10 jaar voor misdaden;
- 5 jaar voor wanbedrijven;
- 6 maanden voor overtredingen;
- 15 jaar voor niet-correctionaliseerbare misdaden;
- 15 jaar voor een reeks van strafbare feiten van sekssuele aard gepleegd op een persoon jonger dan 18 jaar;
- 10 jaar voor gecorrectionaliseerde misdaden waarop meer dan 20 jaar gevangenisstraf staat;
- 1 jaar bij een in een overtreding omgezet wanbedrijf.

Les infractions définies dans les articles 136bis (crimes de génocide), 136ter (crimes contre l'humanité) et 136quater (crimes de guerre) du Code pénal sont, quant à elles, imprescriptibles.

L'article 21 du titre préliminaire du Code de procédure pénale dispose donc que le délai de prescription est de quinze ans si l'infraction est un crime qui ne peut être correctionnalisé en application de l'article 2 de la loi du 4 octobre 1867 sur les circonstances atténuantes.

Si des actes interruptifs interviennent avant la fin du délai original, un nouveau délai d'égale durée court. La durée maximale du délai de prescription peut donc être de 30 ans.

Les auteurs proposent de porter le délai de prescription pour les crimes non correctionnalisables à 20 ans. En cas d'actes interruptifs posés avant la fin du délai original, la durée maximale du délai de prescription pourra donc être de 40 ans.

Dans la mesure où les lois allongeant les délais de prescription de l'action publique sont considérées comme des lois de procédure, elles peuvent être applicables immédiatement. Elles peuvent s'appliquer aux actions publiques nées avant leur entrée en vigueur pour autant que ces actions ne soient pas prescrites en vertu de la loi précédente. Les auteurs souhaitent par conséquent que la modification proposée entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*. Ce qui devrait permettre d'éviter que des dossiers particulièrement graves tels que celui des tueries du Brabant ne soient prescrits.

Charles MICHEL (MR)
Marie-Christine MARGHEM (MR)
Philippe GOFFIN (MR)

De strafbare feiten bedoeld in de artikelen 136bis (genocide), 136ter (misdaden tegen de menselijkheid) en 136quater (oorlogsmisdaden) van het Strafwetboek zijn onverjaarbaar.

Artikel 21 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering bepaalt dus: "Nochtans is de termijn vijftien jaar ingeval dit misdrijf een misdaad is die niet in een wanbedrijf kan worden omgezet met toepassing van artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden."

Indien daden van stuiting plaatsvinden voordat de oorspronkelijke termijn verstreken is, begint een nieuwe termijn van dezelfde duur te lopen. De maximumduur van de verjaringstermijn kan dus 30 jaar bedragen.

De indieners stellen voor de verjaringstermijn voor niet-correctionaliseerbare misdaden op te trekken van 15 naar 20 jaar. Worden vóór het verstrijken van de oorspronkelijke termijn daden van stuiting verricht, dan zal de maximale verjaringstermijn dus 40 jaar kunnen bedragen.

Aangezien de wetten tot verlenging van de verjaringstermijnen van de strafvordering worden beschouwd als wetten op de rechtspleging, kunnen ze onmiddellijk toepasselijk zijn. Ze kunnen worden toegepast op de strafvorderingen die vóór de inwerkingtreding van die wetten werden ingesteld, op voorwaarde dat die vorderingen niet zijn verjaard op grond van de vorige wet. Bijgevolg wensen de indieners dat de voorgestelde wijziging in werking treedt op de dag dat ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt. Dat zou moeten kunnen voorkomen dat bijzonder zware dossiers zoals dat van de Bende van Nijvel verjaren.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 21, alinéa 2, du titre préliminaire du Code de procédure pénale, modifié par la loi du 16 juillet 2002, le mot "quinze" est remplacé par le mot "vingt".

Art. 3

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

6 mars 2013

Charles MICHEL(MR)
Marie-Christine MARGHEM (MR)
Philippe GOFFIN (MR)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 21, tweede lid, van de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd bij de wet van 16 juli 2002, wordt het woord "vijftien" vervangen door het woord "twintig".

Art. 3

Deze wet treedt in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

6 maart 2013